

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»
ДУНАЙСЬКИЙ ІНСТИТУТ
(назва факультету, інституту структурного підрозділу)

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Директор ДІ НУ «ОМА»

(керівник факультету, інституту структурного підрозділу)

(підпис)

Чимшир В.І.

(П.І.Б)

2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МОРСЬКЕ ПРАВО»

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)

Галузь знань 27 Транспорт

Спеціальність 271 Річковий та морський транспорт

Спеціалізація Судноводіння, Експлуатація суднових енергетичних установок

Факультет/ інститут/ структурний підрозділ ДІ НУ «ОМА»

Кафедра Гуманітарних дисциплін

Робоча програма навчальної дисципліни «Морське право» розроблена відповідно до освітньої-професійної програми підготовки бакалавра Судноводіння, Суднової енергетики

Розробник: Ярмоленко М.І., д.і.н., професор
(П.І.Б. , посада)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри гуманітарних дисциплін:
(назва кафедри)

Протокол від «_23_» вересня 2019 р. №_2

Завідувач кафедри _____ Желясков В.Я
(П.І.Б, підпис)

Секретар кафедри _____ Березовська В.В.
(П.І.Б, підпис)

1. Загальний опис навчальної дисципліни.

Мета вивчення навчальної дисципліни «Морське право» - ознайомлення курсантів-студентів із змістом системи міжнародно-правового регулювання морського судноплавства та використання Світового океану.

Мова навчання – українська.

Статус дисципліни – вибіркова .

Навчальна дисципліна забезпечує набуття перелічених нижче компетентностей та досягнення програмних результатів навчання:

- здатність застосовувати курсантами/студентами навичок юридичного аналізу змісту джерел міжнародного морського права і міжнародного приватного морського права, резолюцій ІМО, актів національного законодавства та використання їх в процесі роботи для забезпечення безпеки життєдіяльності на судні й судноплавства в цілому;

- уміння розробляти проекти угод, інших необхідних юридичних актів і документів.

Програмні результати навчання передбачають здобуття курсантами/студентами знань, умінь та навичок, необхідних для розв'язування питань пов'язаних з міжнародно-правовим регулюванням морського торговельного судноплавства та використанням Світового океану.

Кількість кредитів ЄКТС - 4 (чотири).

Форма підсумкового контролю:

Денна форма навчання: 4 СВ – Залік

3 ЕСЕУ - Іспит

4 ЕСЕУ – Іспит

Заочна форма навчання: 3 СВ (4,5 р.н.) – Іспит

2 СВ (ск.ф.н.) – Іспит

3 ЕСЕУ (ск.ф.н.) – Іспит

2. Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною.

Успішне завершення програми навчальної дисципліни «Морське право» передбачає здобуття курсантом / студентом наступних результатів навчання .

Курсанти/студенти повинні знати:

- основні положення морського права та міжнародного морського права;
- джерела морського права;
- міжнародно-правовий режим морських просторів;
- управління морським транспортом України;
- договір морських перевезень;
- договір морських перевезень пасажирів, вантажу та ручної поклажі;
- правове регулювання господарчих операцій морських портів України;
- забезпечення безпеки мореплавства.

Курсанти/студенти повинні вміти:

- застосовувати знання основних положень морського права та міжнародного морського права на практиці;
- використовувати джерела морського права як закони прямої дії;
- орієнтуватися в системі чинного законодавства;
- визначати вірну юридичну кваліфікацію в межах своїх безпосередніх професійних обов'язків;
- розробляти проекти угод, інших необхідних юридичних актів і документів.

3. Програма, структура (тематичний план) навчальної

ДИСЦИПЛІНИ.

Найменування розділів і тем	Навчальне навантаження (годин)												Відно відніс ть модел
	Денна форма навчання 4СВ/ 3СМ/ 4СМ						Заочна форма навчання 3СВ(4,5р.н.)/ 2УСВ / 3УСМ						
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі					
		л	п	ла б	ін д	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
ТЕМА1.ПОНЯТТЯ ТА ОСНОВНІ КАТЕГОРІЇ МОРСЬКОГО ПРАВА. ПРАВОВИЙ СТАТУС МОРСЬКОГО СУДНА ТА ЕКІПАЖУ СУДНА.	18/ 18/ 19	5/ 3/ 6	4 / 4			9/ 11/ 9	18/ 18/ 18	1/ 1/ 2	1/ 1/ 2			16/ 16/ 14	X
ТЕМА2.МІЖНАРОДНО- ПРАВОВИЙ РЕЖИМ МОРСЬКИХ ПРОСТОРІВ, ПЕРЕБУВАННЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ В НИХ.	17/ 17/ 16	5/ 2/ 5	3 / 4			9/ 11/ 8	16/ 17/ 16	1/ 1/ 2	-/ -/ 1			15/ 16/ 13	
ТЕМА3.ПРАВОВИЙ СТАТУС ТА ФУНКЦІЇ МОРСЬКОГО ПОРТУ.	17/ 18/ 18	4/ 3/ 6	4 / 4			9/ 11/ 9	17/ 17/ 18	1/ 1/ 2	1/ 1/ 2			15/ 15/ 14	
ТЕМА4.МІЖНАРОДНІ МІЖУРЯДОВІ ТА НЕУРЯДОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЇХ РОЛЬ В РОЗВИТКУ МОРСЬКОГО ПРАВА.	16/ 16/ 15	5 / 2	2 / 3			9/ 11/ 8	17/ 16/ 16	1/ -/ 1	-/ -/ 1			16/ 16/ 14	
ТЕМА5. МІЖНАРОДНО- ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ МОРЕПЛАВСТВА.	19/ 20/ 19	5 / 4	4 / 4			10/ 12/ 9	19/ 18/ 18	2/ 1/ 2	1/ 1/ 2			16/ 16/ 14	
ТЕМА6.ПРАВОВЕ РЕГОЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ.	17/ 16/ 17	5 / 2	3 / 3			9/ 11/ 9	17/ 18/ 18	1/ 1/ 2	1/ 1/ 2			15/ 16/ 14	

ТЕМА 7. АРЕШТ МОРСЬКОГО СУДНА ТА ВРЕГОЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ МОРСЬКИХ СПОРІВ.	16/ 15/ 16/	5 / 2 / 6	2 / 2 / 2			9/ 11/ 8	16/ 16/ 16	1/ 1/ 1	-/ -/ 2			15/ 15/ 13	
Разом за розділом:	120/ 120/ 120	3 4 / 1 8 / 4 0	2 2 / 2 4 / 2 0			64/ 78/ 60	110/ 96	8/ 6/ 12	4/ 4/ 12			108/ 110/ 96	
Усього годин:	120/ 120/ 120	3 4 1 8 4 0	2 2 2 4 2 0			64/ 78/ 60	8/ 6/ 12		4/ 4/ 12				

4. Теми практичних занять

Назви розділів і тем	• Кількість годин	
	Денна форма навчання 4СВ/3СМ/ 4СМ	Заочна форма навчання 3СВ(4,5)/ 2уСВ/ 3уСМ
Тема 1. ПОНЯТТЯ ТА ОСНОВНІ КАТЕГОРІЇ МОРСЬКОГО ПРАВА. ПРАВОВИЙ СТАТУС МОРСЬКОГО СУДНА ТА ЕКІПАЖУ СУДНА.	4/4/4	1/1/2
Тема 2. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ РЕЖИМ МОРСЬКИХ ПРОСТОРІВ, ПЕРЕБУВАННЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ В НИХ.	3/4/3 -/-/1----??	
Тема 3. ПРАВОВИЙ СТАТУС ТА ФУНКЦІЇ МОРСЬКОГО ПОРТУ.	4/4/3	1/1/2
Тема 4. МІЖНАРОДНІ МІЖУРЯДОВІ ТА НЕУРЯДОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЇХ РОЛЬ В РОЗВИТКУ МОРСЬКОГО ПРАВА.	2/3/2	-/- /1
Тема 5. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ МОРЕПЛАВСТВА.	4/4/4	1/1/2

Тема 6. ПРАВОВЕ РЕГОЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ.	3/3/2	1/1 /2
Тема 7. АРЕШТ МОРСЬКОГО СУДНА ТА ВРЕГОЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ МОРСЬКИХ СПОРІВ.	2/2/2	-/-/2
22/24/20	4/4/12	

5. Завдання для самостійної роботи.

Самостійна робота з навчальної дисципліни «Морське право» включає:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовку до семінарських (практичних) занять;
- надання відповідей на тести з тем курсу;
- виконання індивідуальних завдань (рефератів, доповідей);
- самостійне опрацювання окремих розділів навчальної дисципліни.

6. Індивідуальні завдання.

Види індивідуальних завдань	Заочна форма навчання:		
	ЗСВ (4,5р.н.)	2 УСВ	3 УСМ
АКР	1 АКР	1 АКР	1 АКР

7. Методи контролю.

Форма семестрового контролю: екзамен усний. Семестровий екзамен – форма підсумкового контролю засвоєння теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни.

Денна форма навчання: залік. Заочна скорочена форма навчання – іспит.

Методи контролю повинні забезпечувати демонстрацію та оцінювання результатів навчання за навчальною дисципліною.

Методи демонстрації результатів навчання за навчальною дисципліною.

№ п/п	Результати навчання	Методи демонстрації	Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, які використовуються для демонстрації здобутих результатів навчання за навчальною дисципліною
-------	---------------------	---------------------	--

1	Знання основних положень морського права України та міжнародного морського права;	Усна відповідь на питання теоретичного матеріалу; виступ на практичних заняттях; підготовка та захист доповідей, тощо.	Опрацювання та оцінювання засвоєного теоретичного матеріалу.
2	Знання основних положень та актів щодо регулювання міжнародно-правового режиму морських просторів;	Усна відповідь на питання теоретичного матеріалу; виступ на практичних заняттях; підготовка та захист доповідей, тощо.	Виступи, заслуховування (захист) рефератів, доповідей, індивідуальних завдань.
3	Знання основних державних та міжнародних положень та вимог управління морським транспортом України для забезпечення безпеки судноплавства;	Усна відповідь на питання теоретичного матеріалу; виступ на практичних заняттях; підготовка та захист доповідей, тощо.	Контроль виконання та оцінювання практичних занять.
4	Знання поняття договору морських перевезень та договору морських перевезень пасажирів, вантажу та ручної поклажі;	Усна відповідь на питання теоретичного матеріалу; виступ на практичних заняттях; підготовка та захист доповідей, тощо.	Опрацювання та оцінювання засвоєного теоретичного матеріалу.
5	Уміння на правовому рівні регулювати господарчими операціями морських портів України;	Усна відповідь на питання теоретичного матеріалу; виступ на практичних заняттях; підготовка та захист доповідей, тощо.	Виступи, заслуховування (захист) рефератів, доповідей, індивідуальних завдань.
6	Уміння застосовувати знання основних положень морського права та міжнародного морського права на практиці;	Усна відповідь на питання теоретичного матеріалу; виступ на практичних заняттях; підготовка та захист доповідей, тощо.	Контроль виконання та оцінювання практичних занять.
7	Уміння використовувати джерела морського права як закони прямої дії;	Усна відповідь на питання теоретичного матеріалу; виступ на практичних заняттях; підготовка та захист доповідей, тощо.	Опрацювання та оцінювання засвоєного теоретичного матеріалу.
8	Уміння орієнтуватися в системі чінного законодавства;	Усна відповідь на питання теоретичного матеріалу; виступ на практичних заняттях; підготовка та захист доповідей, тощо.	Виступи, заслуховування (захист) рефератів, доповідей, індивідуальних завдань.
9	Уміння інтерпретувати особливості предмету і методу регулювання галузей міжнародного морського	Усна відповідь на питання теоретичного матеріалу; виступ на	Контроль виконання та оцінювання практичних занять.

	права та їх фундаментальні положення;	практичних заняттях; підготовка та захист доповідей, тощо.	
10	Уміння на правовому рівні регулювати господарчими операціями морських портів України;	Усна відповідь на питання теоретичного матеріалу; виступ на практичних заняттях; підготовка та захист доповідей, тощо.	Опрацювання та оцінювання засвоєного теоретичного матеріалу.
11	Уміння розробляти проекти угод, інших необхідних юридичних актів і документів, згідно вимог міжнародних конвенцій;	Усна відповідь на питання теоретичного матеріалу; виступ на практичних заняттях; підготовка та захист доповідей, тощо.	Виступи, заслуховування (захист) рефератів, доповідей, індивідуальних завдань.
12	Уміння визначати вірну юридичну кваліфікацію в межах своїх безпосередніх професійних обов'язків;	Усна відповідь на питання теоретичного матеріалу; виступ на практичних заняттях; підготовка та захист доповідей, тощо.	Контроль виконання та оцінювання практичних занять.
13	Уміння орієнтуватися в питаннях національного законодавства України щодо морських просторів, що перебувають під юрисдикцією України;	Усна відповідь на питання теоретичного матеріалу; виступ на практичних заняттях; підготовка та захист доповідей, тощо.	Опрацювання та оцінювання засвоєного теоретичного матеріалу.
14	Уміння вести дискусії з актуальних питань перспективи розвитку правової системи торговельного мореплавства України у зв'язку із євроінтеграційними процесами.	Усна відповідь на питання теоретичного матеріалу; виступ на практичних заняттях; підготовка та захист доповідей, тощо.	Виступи, заслуховування (захист) рефератів, доповідей, індивідуальних завдань.

8. Схема оцінювання (довідник з розподілу оцінок)

Оцінка за шкалою ВНЗ	Оцінка за національною шкалою	Критерії (%)
А	Відмінно / Excellent	демонструє відмінні знання та виконує завдання з незначною кількістю помилок; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності; глибоко та всебічно розкриває зміст питань, які обговорюються, аргументовано та логічно викладає матеріал, володіє культурою мови; показує вміння формулювати висновки та

Оцінка за шкалою ВНЗ	Оцінка за національною шкалою	Критерії (%)
		<p>загальнення за питаннями теми, здатність аналізувати навчальний матеріал; виявляє творчий підхід до виконання індивідуальних проектів і завдань; виконує і акуратно оформлює завдання для самостійної роботи; самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них.</p>
В	Добре / Good	<p>демонструє знання вище середнього рівня та виконує завдання з кількома помилками; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем; розкриває згідно з програмою дисципліни зміст питань, які обговорюються, але допускає окремі неточності; формулює висновки та узагальнення з окремих питань, логічно викладає свої знання; виконує індивідуальні проекти і завдання для самостійної роботи; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї.</p>
С		<p>демонструє знання середнього рівня та виконує завдання з кількома помилками або окремими неточностями; вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає аргументи на підтвердження вивченого матеріалу; розкриває згідно з програмою дисципліни зміст питань, які обговорюються, але не досить повно й аргументовано викладає матеріал; формулює висновки з окремих питань; виконує індивідуальні проекти і завдання для самостійної роботи з певною кількістю помилок; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, здатний застосовувати його на практиці.</p>
D	Задовільно / Satisfactory	<p>демонструє задовільні знання та виконує завдання з певною кількістю суттєвих недоліків; не виявляє належної активності при обговоренні питань; відповідає на окремі питання; формулює висновки з окремих питань; виконує індивідуальні проекти і завдання для самостійної роботи, але не виявляє належної старанності; може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень.</p>
E		<p>демонструє знання на рівні мінімальних вимог та виконує завдання зі значною кількістю суттєвих недоліків;</p>

Оцінка за шкалою ВНЗ	Оцінка за національною шкалою	Критерії (%)
		<p>відповідає на окремі питання, які обговорюються; виконує завдання для самостійної роботи зі значною кількістю суттєвих недоліків; не виявляє належної активності при обговоренні питань; неохайно виконує індивідуальні завдання; володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні.</p>
FX	Незадовільно / Fail	<p>не володіє навчальним матеріалом на рівні мінімальних вимог; не здатний виконати завдання у повному обсязі; поверхнево розкриває зміст питань, які розглядаються, будуючи відповіді на звичайному повторенні навчального матеріалу без його осмислення; допускає суттєві помилки під час усних та письмових відповідей; неохайно виконує індивідуальні завдання; не виявляє активності на заняттях при обговоренні питань; не виявляє старанності при виконанні завдань для самостійної роботи.</p>

9. Рекомендована література.

Основна

Загальна література:

1. Конвенція Організації Об'єднаних Націй з морського права (Монтего-Бей, 1982)
2. Кодекс торговельного мореплавства України
3. Гуцуляк В.М. Міжнародне та морське право (публічне та приватне). - Ростов-на-Дону, Фенікс, 2006
4. Ковальов А.А. Сучасне міжнародне морське право і практика його при-трансформаційних змін. Монографія. - М., Наукова книга, 2003 Міжнародне морське право. Навчальний посібник. - М., Юридична література, 2003
5. Морське право (під ред. Сидорченко В.Ф.). - СП-б., Вид. СП-б ун-ту, 2006 Сокиркін В.А., Шітарев В.С.
6. Міжнародне морське право - М., Изд-во РУДН, 2006
7. Тормосина Г.Г. Морське право. - Новоросійськ, МГА, 2009
8. Шемякин А.Н. Морское право: Учебное пособие. – Харьков: Одиссей, 2004. – 384 с.
9. Шемякин А.Н. Современное международное морское право и перспективы его развития. – Одесса: ОНМА, 2003. – 316 с.
10. Шемякин А.Н., Кітаєнко А.Е. Правові основи регламентації судоходства: Навчальний посібник .-Одеса:ОНМА,2003.-84 с.

11. Морское право Украины: Учебное пособие / Демиденко В.В., Шемякин А.Н., Балобанов А.О., Прусс В.М., Ищенко А.Л. – Одесса: Бахва, 1996. – 140 с.
12. Гуцуляк В.Н. Международное морское право (публичное и частное): Учебное пособие. – М.: ЦМП, 2003. – 420 с.
13. Юридический справочник по торговому мореплаванию / под. ред. А.С.Кокина. – М.: Спарк, 2002. – 480 с
14. Федотов А.Ф. Морское право. – Одесса. 2008 – 332 с.
15. Анцелевич Г.А. Международное морское право .Учебник. –К.: 2004-400с.
16. Котлубай О.М. Торговельне суднопластво України: Проблеми та перспективи розвитку: О.: 2008.-384с.
17. Баймуратов М.О. Міжнародне право.-Одеса 2006-424 с
18. Ніколаєва Л.Л.,Петров І.М. Чартер і коносамент- основні форми договору морського перевезення: Навчальний посібник.-Одеса:ОНМА. 2006.-144с.
19. Ніколаєва Л.Л.,Петров І.М.Форми договору морського перевезення: Навчальний посібник –О.:Фенікс; М.:ТрансЛит, 2007.-240 с.
20. Березенчук Э.Г., Лисий А.Ф. Комерческая эксплуатация морского флота: Одесса: ОНМА, 2006. -184 с.
21. Барильов О.А.Арешт суден по забезпеченню морських вимог за законодавством України.-М.:Атол, 2002-242 с.
- 22.М.І.Ярмоленко. Морське право/Метод.вказівки з вивчення дисципліни і організації самостійної роботи курсантів та студентів . - Одеса – ОНМА, 2015. - 64 с.
- 23.М.І.Ярмоленко. Морське право/Метод.вказівки з вивчення дисципліни і організації самостійної роботи курсантів та студентів (2-е видання). – Ізмаїл. – ДІ НУ “ОМА” ,2019. – 70 с.

Додаткова

1. Шемякин А.Н. Право пользования морем: Генезис структуры и содержания. – Одесса: Астропринт, 2004. – 272 с.
2. Шемякин А.Н., Китаенко А.Е. Правовые основы регламентации судоходства: Учебное пособие. – Одесса: ОНМА, 2003. – 84 с.
3. Сидоренко А.В. Чрезвычайные морские происшествия: правовые аспекты. – Одесса: ЛАТСТАР, 2001. – 400 с.
4. Шемякін О.М. Міжнародне приватне морське право. – Одеса: Латстар, – 2000. – 272 с.
5. Шемякин А.Н., Короткий Т.Р. Правовое регулирование перевозки грузов и пассажиров: Учебное пособие. – Одесса: Латстар, – 1999. – 172 с.
6. Иванов Г.Г. Международная морская организация. – Одесса: ЛАТСТАР, 1999. – 392 с.
7. Шемякин А.Н., Прусс В.М. Право пользования морем: Учебное пособие. – Одесса: ИнтерБио, 1997. – 134 с.
8. Демиденко В.В., Прусс В.М., Шемякин А.Н. Пиратство, терроризм, мошенничество на море (правовые аспекты). – Одесса: Бахва, 1996. – 144 с.
9. В.Тетлей. Претензии и иски при перевозке грузов морем. 1983

Основні нормативні акти:

1. Про державний кордон України. Закон України від 4 листопада 1991 р. № 1777-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 2. – Ст. 5.
2. Кодекс торговельного мореплавання України. Від 23 травня 1995 р. № 176/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 47–52. – Ст. 349.
3. Про виключну (морську) економічну зону України. Закон України від 16 травня 1995 р. № 162/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 21. – Ст. 152.

4. Конвенция Организации Объединенных Наций по морскому праву. – Нью-Йорк: Изд-во ООН, 1982. – 204 с.

Додаткові нормативні акти:

1. Конвенция относительно обеспечения свободного плавания по Суэцкому каналу // Сборник международных соглашений и законодательных актов СССР по вопросам мореплавания. – Л.: Мин. обороны СССР, 1971. – С. 221–224.
1. Договор между Соединенными Штатами и Панамской Республикой по поводу Панамского канала 1903 г. // Сборник международных соглашений и законодательных актов СССР по вопросам мореплавания. – Л.: Мин. обороны, 1971. – С. 227–230.
2. Конвенция для объединения некоторых правил относительно оказания помощи и спасания на море 1910 г. // Сборник международных соглашений и законодательных актов СССР по вопросам мореплавания. – Л.: Мин. обороны, 1971. – С. 179–182.
3. Конвенция для объединения некоторых правил относительно столкновения судов 1910 г. // Сборник международных соглашений и законодательных актов СССР по вопросам мореплавания. – Л.: Мин. обороны, 1971. – С. 185–188.
4. Международная конвенция об унификации некоторых правил о коносаменте 1924 г. // Шемякин А.Н., Короткий Т.Р. Правовое регулирование морской перевозки грузов и пассажиров. – Одесса: ЛАТСТАР, 1999. – С. 78–97.
5. Конвенция о режиме проливов 1936 г. // Сборник международных соглашений и законодательных актов СССР по вопросам мореплавания. – Л.: Мин. обороны, 1971. – С. 205–216.
6. Конвенция по облегчению международного морского судоходства 1965 г., с поправками (FAL-65). – С.-Пб.: ЗАО ЦНИИМФ, – 2002. – 216 с.
7. Международная конвенция о грузовой марке 1966 года, измененная протоколом 1988 года к ней (КГМ-66/88) / Сост. и ред. В.П. Стрелков. – СПб: ЗАО ЦНИИМФ, 1999. – 269 с.
8. Международная конвенция о вмешательстве в открытом море в случаях аварий, которые приводят к загрязнению нефтью // Собрание Постановлений Правительства СССР (отдел второй), 1983. – № 5.
9. Международная конвенция по обмеру судов 1969 года (КОС-69). – СПб: ЗАО ЦНИИМФ, 2000. – 79 с.
10. Конвенция о международных правилах предупреждения столкновения судов в море 1972 г. – Лондон: ИМО, 1985. – 64 с.
11. Афинская конвенция о перевозке морем пассажиров и их багажа // // Шемякин А.Н., Короткий Т.Р. Правовое регулирование морской перевозки грузов и пассажиров. – Одесса: ЛАТСТАР, 1999. – С. 153–169.
12. Международная конвенция по предотвращению загрязнения с судов 1973 г., измененная протоколом 1978 г. к ней: МАРПОЛ 73/78: В 2 кн. – СПб.: АОЗТ ЦНИИМФ. – Кн. 1: Конвенция, протоколы к ней, приложения с дополнениями. – 1994. – 313 с.
13. Международная конвенция по предотвращению загрязнения с судов 1973 г., измененная протоколом 1978 г. к ней: МАРПОЛ 73/78: В 2 кн. – СПб.: АОЗТ ЦНИИМФ. – Кн. 2: Толкования правил приложений к конвенции, руководства и наставления по выполнению требований конвенции. – 1995. – 669 с.
14. Международная конвенция по охране человеческой жизни на море 1974 года: СОЛАС-74. – СПб.: ЗАО ЦНИИМФ, 2000. – 757 с.
15. Конвенция ООН по морской перевозке груза 1978 г. // Шемякин А.Н., Короткий Т.Р. Правовое регулирование морской перевозки грузов и пассажиров. – Одесса: ЛАТСТАР, 1999. – С. 102–125.
16. Международная Конвенция ПДНВ-78/95. – Одесса: ЦПАП ОГМА, 1998. – 277 с.
17. Конвенция ООН об условии регистрации судов. – Нью-Йорк.: Изд-во ООН, 1986. – 79 с.

18. Міжнародна конвенція о боротьбі с незаконними актами, напpавленими против безпеки морського судоходства и Протокол о боротьбі с незаконними актами, напpавленими против безпеки стаціонарних платформ, розположених на континентальном шельфі 1988 г. // Советский ежегодник морского права. – М.: Мортехинформреклама, 1989. – С. 154–161.
19. Міжнародна конвенція о спасании 1989 года. Заключительный акт Международной Конвенции по спасанию 1989 г. и резолюции конференции. – СПб: ЗАО ЦНИИМФ, 1999. – 50 с.
20. Міжнародний кодекс по управленію безпечною експлуатацією судів и претотвращением загрязнения (МКУБ) / Резолюція ІМО А.741 (XVIII) от 4 ноября 1993 г.
21. Процедуры контроля судов государством порта / Резолюція ІМО А.787 (XIX) от 23 ноября 1995 г.
22. Кодекс по расследованию морских аварий и инцидентов / Резолюція ІМО А.849 (XX) от 27 ноября 1997 г.
23. Руководящие принципы по распределению обязанностей в поиске успешного решения проблемы безбилетных пассажиров / Резолюція ІМО А.871 (XX) от 27 ноября 1997 г.
24. Поправки к Процедурам контроля судов государством порта / Резолюція ІМО А.882 (XXI) от 25 ноября 1999 г.
25. Поправки к кодексу по расследованию морских аварий и инцидентов (Резолюція А.849(XX)) / Резолюція ІМО А.884 (XXI) от 25 ноября 1999 г.
26. Принципы определения безопасного состава экипажа / Резолюція ІМО А.890 (XXI) от 25 ноября 1999 г.
27. Кодекс практики расследования актов пиратства и вооруженных ограблений судов / Резолюція ІМО А.922 (XXII) от 29 ноября 2001 г.

10. Интернет-ресурси

1. <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
2. <http://www.president.gov.ua/documents/13426.html>.
3. <http://www.imo.org/blast/mainframe.asp>
4. <http://www.vu.mil.gov.ua/>
5. <http://www.un.org>.
6. <http://www.imo.org>.

11. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни.
